

Posudek vedoucího diplomové práce

zpracované Ing. Vladimírem Kopeckým na téma

Vnitřní kontrolní systém v České národní zdravotní pojišťovně

Diplomant si za téma diplomové práce vybral problematiku finanční kontroly se zaměřením na vnitřní kontrolní systém v České národní zdravotní pojišťovně. Jde o téma, které není tolik frekventované, ale o to více významné. Jak ukazuje praxe, je potřeba kontroly nezbytností.

Diplomová práce je rozdělena na sedm částí, z nichž první část tvoří úvod, dále následuje šest kapitol a závěr. Diplomovou práci doplňuje seznam použité literatury a přílohy.

V úvodu diplomové práce, který diplomant označil jako první kapitolu, zdůraznil význam kontroly v demokratickém státě a upozornil na to, že pojem vnitřní kontrolní systém nebývá často správně vykládán. Oblast právní úpravy vnitřního kontrolního systému je poměrně nová a nebývá v praxi jednotně aplikována. Diplomant na základě praktických zkušeností z pozice interního auditora v České národní zdravotní pojišťovně, poukázal na to, že nejednoznačnost právní úpravy vede k tomu, že je vnitřní kontrola uzpůsobována potřebám subjektů, které ji vykonávají a mnohdy jimi není považována za nedílnou a nezastupitelnou součást řízení. Diplomant si za cíl diplomové práce zvolil jednak popsat právní rámec fungování systému finanční kontroly a blíže přiblížit vnitřní kontrolní systém v České národní zdravotní pojišťovně, kde získal teoretické, ale i praktické zkušenosti.

Druhá kapitola je věnována finanční kontrole ve veřejné správě tak, jak ji vymezuje zákon o finanční kontrole ve veřejné správě. Diplomant uvádí druhy kontroly, jejich funkce a cíle. Diplomant rovněž zmínil i historický vývoj finanční kontroly na území České republiky a blíže se zabývá zákonem o finanční kontrole ve veřejné správě, jeho systémem a prováděcími předpisy k tomu zákonu.

Ve třetí kapitole je představena Česká národní zdravotní pojišťovna jako specifický subjekt, který vznikl jako malá zdravotní pojišťovna spíše rodinného charakteru o pouhých sedmi zaměstnancích. Jde o subjekt, který hospodaří s veřejnými prostředky a jehož cílem je vybírat pojistné na všeobecné zdravotní pojištění a z něho hradit zdravotnickým zařízením za zdravotní péči. Diplomant upozorňuje, že je Česká národní zdravotní pojišťovna jednou z nejmladších pojišťoven a že je její konkurenční výhodou využívání výpočetní techniky a outsourcingu. V této souvislosti by bylo vhodné, aby diplomant v rámci ústní obhajoby diplomové práce uvedl, jak je outsourcing v současné době posuzován zejména ze strany správce daně a zda-li od doby vzniku České zdravotní pojišťovny došlo v této oblasti k nějakým změnám. Diplomant se též zmiňuje o organizačním členění pojišťovny.

Čtvrtá kapitola je věnována vnitřnímu kontrolnímu systému tak, jak jej upravuje zákon o finanční kontrole v části čtvrté. Diplomant upozorňuje, že zákon nedefinuje obsah pojmu vnitřní kontrolní systém a zabývá se až definicí jeho podsystémů. Tato skutečnost podle diplomanta vede k tomu, že si subjekty vytváří vlastní definice vnitřního kontrolního systému, což má v konečném důsledku dopad na nejednotnou aplikaci zákona o finanční kontrole ve veřejné správě. Diplomant dále rozebírá principy vnitřního kontrolního systému, jako je strategie, organizace, integrace, univerzálnost, stálost, informace archivace a monitorování. Diplomant poukázal na to, že rámec vytvoření zákonem o finanční kontrole ve veřejné správě dává prostor pro různá pojetí vnitřního kontrolního systému a je vždy na vedení, aby dostatečně obhájilo a vysvětlilo účinnost uplatňovaných kontrolních přístupů. Diplomant uvádí vlastní názory na tuto problematiku spočívající v doporučení snahy o sjednocení různých postupů a systémů, které by vedly k nastavení jednotného přístupu v kontrole vnitřního kontrolního systému. Diplomant rovněž poukázal na vznik několika systémů hodnocení vnitřního kontrolního systému, např. COSO, Studie IIA, modelu CoCo, na Cadburyho zprávu o finančních aspektech řízení atd. Diplomant dále zdůraznil, že odpovědnost za zavedení, nastavení, monitorování, udržování a fungování vnitřního kontrolního systému nese vedoucí orgán veřejné správy. V České

národní zdravotní pojišťovně je odpovědnou osobou ředitel zdravotní pojišťovny, který je povinen jasně a srozumitelně vymezit ostatním zaměstnancům povinnosti na úseku vnitřní kontroly.

V páté kapitole diplomant popisuje řídicí kontrolu, její hlavní cíle v České národní zdravotní pojišťovně a základní principy. Diplomant se rovněž zabývá členěním řídicí kontroly na předběžnou, průběžnou a následnou a objasňuje, co je obsahem těchto fází kontroly.

Šestá kapitola je věnována internímu auditu. Diplomant popisuje, co je obsahem tohoto pojmu a čemu interní audit v organizaci slouží a jaké je jeho členění. Významnou pozornost diplomant věnoval osobě interního auditora, neboť se s touto činností velmi důvěrně seznámil v rámci svého zaměstnání. Diplomant považuje osobu interního auditora za klíčovou a uvádí, že od schopností auditora je odvozen i úspěch prováděného vnitřního auditu. Je třeba souhlasit s diplomantem v tom, že má-li kontrolovaný subjekt respekt ke kontrolujícímu, pozitivně přijímá i vytčené nedostatky a snaží se je odstranit. Nezastupitelnou je konzultační činnost, kterou útvar interního auditu poskytuje dalším organizačním útvarům. Význam interních auditorů roste, o čem svědčí i možnost obdržet diplom CIA. Diplomant poukázal na existenci Českého institutu interních auditorů. V rámci ústní obhajoby by měl diplomant doplnit současné složení této organizace, zda-li jsou jejími členy spíše fyzické či právnické osoby. Závěrem šesté kapitoly, která tvoří základ diplomové práce, diplomant popsal interní audit v České národní zdravotní pojišťovně, jeho cíle a činnost. Přínosným je uvedení podkapitoly 6.6, ve které diplomant rozebral určité problematiku otázky. Diplomant přinesl osobní poznatky z kontroly prováděné u České národní zdravotní pojišťovny ze strany Nejvyššího kontrolního úřadu a vyjádřil zklamání nad nepřipraveností kontrolorů Nejvyššího kontrolního úřadu. Podle názoru diplomanta vedla neznalost specifické problematiky zdravotní pojišťovny ze strany kontrolorů k nesprávným závěrům. Diplomant se v této souvislosti zabývá vztahem kontroly vykonávané Nejvyšším kontrolním úřadem a kontrolou vykonávanou podle zákona o finanční kontrole ve veřejné správě. Diplomant velmi správně poukázal na to, že cílem kontroly vykonávané Nejvyšším kontrolním úřadem není kontrolovat kontrolu provedenou jiným subjektem podle zákona o finanční kontrole ve veřejné správě.

Závěrem diplomant rekapituluje obsah své diplomové práce. V diplomové práci postrádám úvahy de lege ferenda. Diplomant by tak měl v rámci ústní obhajoby uvést, v čem je podle něj současná právní úprava nedostatečná a jakou její konkrétní změnu by doporučoval.

Z hlediska úkolu, který si diplomant vytkl, se domnívám, že práce tento úkol splnila. Diplomovou práci hodnotím i přes drobné nedostatky jako velmi dobře zpracovanou. Diplomová práce splňuje po formální i věcné stránce. Z tohoto důvodu ji doporučuji k ústní obhajobě.

V Praze dne 28.08.2008

JUDr. Pavlína Vondráčková
vedoucí diplomové práce